

[เอกสารนำเสนอเชิงนโยบาย]

หัวข้อ: การปฏิรูประบบบำนาญประกันสังคมสู่ความยั่งยืน (The B60M Model)

ข้อเสนอเชิงโครงสร้าง: "2 ปรับ 1 เลิก" เพื่อบำนาญแตะหลักหมื่น

1. บทนำ (Executive Summary)

ปัจจุบันระบบประกันสังคมไทยกำลังเผชิญกับภาวะ "หน้าผาบำนาญ" (Pension Cliff) เนื่องจากสูตรการคำนวณที่อิงจาก 60 เดือนสุดท้าย (FAE) ส่งผลให้ผู้ที่เกษียณอายุก่อนเกษียณ โมเดล Best 60 Months (B60M) จึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะคืนความมั่นคงทางรายได้ให้แก่ประชาชน โดยมีเป้าหมายคือบำนาญขั้นต่ำที่ 10,625 บาท

2. รายละเอียดข้อเสนอ "2 ปรับ 1 เลิก"

✓ ปรับที่ 1: เพิ่มเพดานสมทบแบบ "ทางเลือกสมัครใจ"

- โครงสร้างเดิม: บังคับที่ฐาน 15,000 บาท (ส่ง 750 บาท)
- โครงสร้างใหม่: คงฐานเดิมไว้ แต่เปิดช่องให้ผู้ประกันตน เลือกส่งเพิ่ม ตามความสมัครใจที่ฐาน 20,000 และ 25,000 บาท (ส่ง 1,000 - 1,250 บาท) เพื่อเพิ่มฐานบำนาญในอนาคต

✓ ปรับที่ 2: เปลี่ยนสูตรคำนวณเป็น Best 60 Months (B60M)

- เปลี่ยนจากการใช้ "60 เดือนสุดท้าย" (ซึ่งมักเป็นช่วงที่รายได้ลดลง) มาเป็น "60 เดือนที่ค่าจ้างสูงสุด" ตลอดอายุการเป็นผู้ประกันตน เพื่อการันตีว่าเงินบำนาญจะสะท้อนช่วงเวลาที่รุ่งโรจน์ที่สุดของชีวิตการทำงาน

✗ เลิกที่ 1: แก้ไข/ลบ มาตรา 39(2)

- ตัดกลไกที่นำเอาฐานเงินเดือน 4,800 บาท ของมาตรา 39 มาเฉลี่ยรวมกับมาตรา 33 เพื่อไม่ให้เงินบำนาญของผู้ที่ส่งมาทั้งชีวิตต้องลดฮวบลงเพียงเพราะต้องการรักษาสิทธิการรักษาพยาบาล

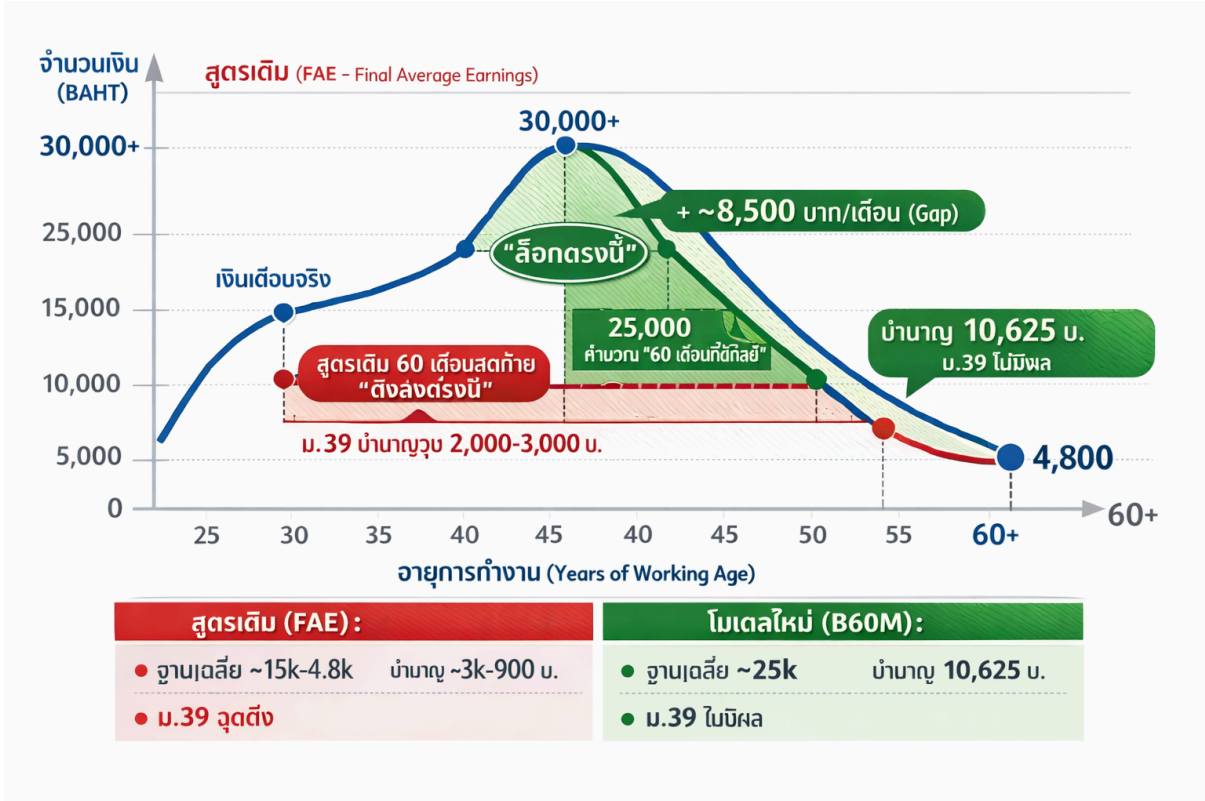
3. การเปรียบเทียบเชิงสถิติ (Simulation)

สมมติฐาน: ส่งสมทบครบ 30 ปี (ได้รับบำนาญ 42.5%)

รูปแบบการคำนวณ	ฐานเงินเดือนเฉลี่ย	เงินบำนาญต่อเดือน	ผลลัพธ์ใน 20 ปี
ระบบเดิม (ติดกับดัก ม.39)	4,800 บาท	2,040 บาท	489,600 บาท
ระบบเดิม (เพดาน 15k)	15,000 บาท	6,375 บาท	1,530,000 บาท

โมเดลใหม่ (Best 60)	25,000 บาท	10,625 บาท	2,550,000 บาท
---------------------	------------	------------	---------------

ภาพนี้เป็นอินโฟกราฟิกที่เปรียบเทียบระหว่างสูตรคำนวณบำนาญแบบเดิม (FAE - Final Average Earnings) และโมเดลใหม่ (B60M) ผ่านกราฟเส้นและตารางสรุปข้อมูล

รายละเอียดของกราฟ:

- **แกน:** แกน Y คือ "จำนวนเงิน (BAHT)" ตั้งแต่ 0 ถึง 30,000+ บาท; แกน X คือ "อายุการทำงาน (Years of Working Age)" ตั้งแต่ <25 ถึง 60+ ปี.
- **เส้นเงินเดือนจริง:** เส้นสีน้ำเงินแสดงเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นถึงพิกที่ ~30,000+ บาทในช่วงอายุ 40-50 ปี และลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปลายการทำงาน (หลังอายุ 50 ปี) จนถึงระดับ 4,800 บาท (สำหรับผู้ประกันตน ม.39).
- **สูตรเดิม (FAE):** เน้นด้วยสีแดง. สูตรนี้ใช้ค่าเฉลี่ยของเงินเดือนในช่วง **60 เดือนสุดท้าย**. ป้ายกำกับสีแดง "สูตรเดิม 60 เดือนสุดท้าย 'ดิ่งลงตรงนี้'" ชี้ไปยังช่วงท้ายของกราฟที่เงินเดือนจริงลดลง. ผลกระทบคือทำให้บำนาญสำหรับผู้ประกันตน ม.39 วนเหลือเพียงประมาณ **2,000-3,000 บาท**.
- **โมเดลใหม่ (B60M):** เน้นด้วยสีเขียว. โมเดลนี้ใช้ค่าเฉลี่ยของเงินเดือนในช่วง **60 เดือนที่ดีที่สุด** ตลอดการทำงาน. ป้ายกำกับสีเขียว "'ลือกตรงนี้'" ชี้ไปยังช่วงพิกของเงินเดือนจริงที่ ~30,000+ บาท. ซึ่งหมายความว่าแม้เงินเดือนในช่วงปลายจะลดลง (ม.39) ก็จะไม่ "ไม่มีผล". บำนาญที่ได้รับจะอยู่ที่ **10,625 บาท**.
- **ส่วนต่าง:** พื้นที่สีเขียวบนกราฟแสดงส่วนต่างหรือ "Gap" ของบำนาญที่ได้รับสูงขึ้นประมาณ **+8,500 บาท/เดือน** ในโมเดลใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับสูตรเดิมหากเงินเดือนในช่วงปลายลดลง.

ตารางสรุปด้านล่าง:

เปรียบเทียบข้อมูลหลักของทั้งสองระบบ:

- **สูตรเดิม (FAE):**
 - ฐานเงินเดือนเฉลี่ยช่วงสุดท้ายอยู่ที่ประมาณ ~15,000 - 4,800 บาท.
 - บำนาญที่ได้รับประมาณ ~3,000 - 900 บาท.
 - ระบบนี้เป็นระบบที่ ม.39 เป็นจุดตั้งทำให้บำนาญลดลง.
- **โมเดลใหม่ (B60M):**
 - ฐานเงินเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ~25,000 บาท (จากการล็อกช่วงพีค).
 - บำนาญที่ได้รับ 10,625 บาท.
 - ระบบนี้เป็นระบบที่ ม.39 ไม่มีผลทำให้บำนาญลดลง.

4. วิเคราะห์ผลกระทบต่อกองทุนและสังคม

1. **Fund Liquidity:** การเพิ่มเพดานสมัครใจช่วยเพิ่มเงินสดไหลเข้า (Cash Inflow) ทันทัน ช่วยยืดอายุกองทุนได้โดยไม่ต้องขึ้นภาษี
2. **Social Safety Net:** บำนาญ 10,625 บาท ช่วยให้ผู้สูงอายุหลุดพ้นจากเส้นความยากจน ลดภาระงบประมาณเบียดบังชีพและสวัสดิการรัฐ
3. **Equity & Trust:** สร้างความเชื่อมั่นให้คนอยากอยู่ในระบบประกันสังคม เพราะได้รับผลตอบแทนที่สมเหตุสมผลตามเงินที่ส่งไป

5. บทสรุป

การเปลี่ยนสู่โมเดล **B60M** คือการซ่อมแซมรากฐานของความมั่นคงมนุษย์ เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนไทยเกษียณอายุได้อย่างมีศักดิ์ศรี

บุรณ อารยพล (หมอบุรณ สายประกันสังคม)

เพจขอคืนไม่ได้ขอทาน

คณะผู้เสนอแนวทางปฏิรูประบบประกันสังคมภาคประชาชน

<https://boonarayapon.com>